

Stanowisko Komisji Dialogu Społecznego do spraw Środowiska Przyrodniczego w sprawie wysokiego poziomu zanieczyszczenia powietrza w Warszawie.

Dla obniżenia wpływu groźnego dla zdrowia i życia zanieczyszczenia powietrza w Warszawie, biorąc pod uwagę zapisy Programu Ochrony Środowiska oraz fakt, że w ocenie pracowników naukowych Politechniki Warszawskiej 60-80% zanieczyszczeń średniorocznych stanowi emisja pochodząca z transportu drogowego - apelujemy do Urzędu Miasta o zdecydowane równoległe działania w wymienionych poniżej obszarach.

1. Poprawa jakości systemu monitorowania powietrza:

- a. wnioskujemy o przyspieszenie tempa prac nad opracowaniem i wdrożeniem Warszawskiego Indeksu Powietrza zgodnie z podpisaną z Politechniką Warszawską umową z 21 grudnia 2016 r.;
- b. postulujemy potraktowanie jako zadania priorytetowego inwentaryzację obecnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza i ich procentowy udział w całkowitym bilansie skażeń w celu uzyskania danych wejściowych umożliwiających realizację Programu Ochrony Powietrza;
- c. uznajemy konieczność sporządzenia prognozy zmian stanu powietrza poprzedzającej wprowadzenie międzynarodowego tranzytu w obręb miasta z tzw. ekspresowej obwodnicy Warszawy;
- d. w związku z powyższym wnioskujemy o możliwie szybkie podjęcie decyzji o uruchomieniu niezależnej od WIOŚ sieci punktów monitoringu stanu powietrza obejmującej wszystkie dzielnice Warszawy - do badań emisji przy trasach tranzytowych i ulicach o wysokim natężeniu ruchu.

2. Eliminacja zapylenia przez:

- a. opracowanie szczegółowego planu podłączenia wszystkich budynków do sieci stołecznej w systemie kogeneracji przy produkcji energii elektrycznej;
- b. stworzenie systemu dofinansowania gazyfikacji budynków poza zasięgiem stołecznej sieci grzewczej, zastosowanie efektywnej formuły dopłat skierowanej na większy efekt środowiskowy, nie zaś wykorzystanie założonego budżetu;
- c. egzekwowanie zapisów Uchwały antysmogowej Sejmiku Mazowieckiego nr 162/17 z dnia 24 października 2017 r. dotyczących zakazu stosowania paliw wysokoemisyjnych do celów grzewczych, a także zakazu instalacji niespełniających zapisów przedmiotowej Uchwały;
- d. mycie ulic i torowisk oraz chodników w celu skutecznego usuwania pyłu, a także utylizację zbieranych zanieczyszczeń;
- e. wprowadzenie zasady sprzątnięcia całych ciągów drogowych, naprzemiennie, w celu usunięcia zanieczyszczeń również z miejsc po zaparkowanych autach.

3. Ograniczanie liczby samochodów poruszających się po mieście przez:

- a. poprawę jakości połączeń transportu publicznego oraz węzłów transportowych;
- b. inwestycje w zakup niskoemisyjnego taboru dla wszystkich podmiotów wykonujących usługi transportowe, rezygnację z autobusów napędzanych dieslem;
- c. preferencje dla transportu zbiorowego, pieszych i rowerzystów przy projektowaniu oraz remontach ulic i innych przestrzeni publicznych;
- d. zwiększanie opłat w strefie SPPN (po zmianie regulacji krajowych), ograniczanie możliwości otrzymywania kilku abonamentów do strefy SPPN w jednym lokalu mieszkalnym przez urealnienie stawek na pierwszy samochód i przyrost stawek za kolejny (jako wielokrotność ceny za pierwszy);
- e. przyjęcie planu wyznaczania buspasów docelowo obejmującego wszystkie ulice „wlotowych” do miasta;
- f. docelowo, wprowadzenie podziału przestrzeni miasta na strefy o różnym stopniu dostępności dla samochodów prywatnych i zróżnicowanych cenach parkowania;
- g. poprawę transportu publicznego dla mieszkańców przedmieść i miejscowości okołowarszawskich, ze szczególnym naciskiem na poprawę funkcjonalności transportu szynowego.

4. Ograniczanie dostępności przestrzeni Warszawy dla samochodów napędzanych silnikiem diesla przez:

- a. likwidację bezpłatnego parkowania dla pracowników urzędów oraz radnych. W zamian pracownicy urzędów powinni otrzymać bezpłatne karty ZTM;
- b. ograniczenie zakupu samochodów służbowych do samochodów elektrycznych i napędzanych gazem CNG;
- c. zamianę samochodów służbowych pracowników biurowych urzędu miasta na karty abonamentowe transportu publicznego.
- d. podniesienie cen parkowania dla pojazdów napędzanych dieslem (po zmianie regulacji krajowych);
- e. wprowadzenie zakazu wjazdu do ścisłego centrum pojazdów nie spełniających norm emisji Euro (po zmianie regulacji krajowych);
- f. zaprojektowanie i upowszechnienie harmonogramu montażu punktów ładowania samochodów elektrycznych;
- g. kontrole stacji wycinania filtrów DPF ze wsparciem odpowiednich organów państwa.

5. Egzekwowanie norm emisji przez:

- a. zainicjowanie porozumienia miast w celu wspólnego wystąpienia do właściwych władz w sprawie uregulowań prawnych nakładających obowiązek analizy składu spalin przy badaniach technicznych dopuszczających wszystkie rodzaje pojazdów spalinowych do ruchu;
- b. oznakowanie kategorii emisji na pojazdach, określenie dostępności poszczególnych części miasta dla określonych kategorii (po zmianie regulacji krajowych), kontrolowanie emisji z pojazdów w trakcie kontroli drogowej.

6. Zwiększanie wskaźnika pokrycia koronami drzew oraz ogólnej miejskiej powierzchni biologicznie czynnej:

- a. wdrożenie długofalowego programu nasadzeń drzew, w szczególności wzdłuż głównych ciągów ulic oraz w słabo przewietrzanych lokalizacjach;
- b. zindeksowanie warszawskich drzew i upublicznienie danych, wdrożenie metody wyceny drzew opartej na kosztach odtworzenia, przyjęcie ogólnomiejskich standardów oraz monitorowania i pielęgnacji drzew;
- c. ochrona istniejącego drzewostanu przez właściwą pielęgnację i systemowy monitoring, przyjęcie obiektywnego wskaźnika nasadzeń zastępczych obowiązującego dla poszczególnych dzielnic;
- d. nasadzenia pnączy, traw i krzewów na powierzchniach płaskich i pionowych (tarasach, balkonach, dachach i ścianach budynków), ujednoczenie definicji powierzchni biologicznie czynnej stosowanej dla inwestycji na terenie miasta;
- e. zwiększanie powierzchni zielonych torowisk tramwajowych, poza przystankami i skrzyżowaniami.

7. Uwzględnienie problemu zanieczyszczenia powietrza w planowaniu przestrzennym:

- a. skuteczna ochrona klinów napowietrzających przed zabudową;
- b. intensyfikacja działań na rzecz pokrycia przestrzeni miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- c. uwzględnienie wielofunkcyjnego modelu rozwoju miasta przy tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

8. Działania doraźne w przypadku wystąpienia incydentów smogowych:

- a. bezpłatne bilety w pojazdach komunikacji miejskiej w dni incydentów smogowych;
- b. wdrożenie efektywnego systemu informowania o wystąpieniu incydentu smogowego obejmującego placówki oświatowe, służby zdrowia, transport publiczny i wszystkie miejskie nośniki elektroniczne;
- c. ograniczenie możliwości wjazdu do miasta dla niektórych pojazdów (po zmianie regulacji krajowych).